

ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ ІНТЕРЕСІВ НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ

Кузнік А.Ю.

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Груциньська Н.М., д. екон. наук, доц.

На сьогодні в Україні таке поняття, як конфлікт інтересів та процедура його врегулювання є доволі нове та, в зв'язку з цим, повною мірою не досліджене. Потрібно знаходити шляхи запобігання і наявності конфлікту інтересів, проводити дослідження заходів щодо вирішення конфліктних ситуацій, вдосконалювати нормативно-правові акти щодо врегулювання конфлікту інтересів. У Законі України «Про запобігання корупції» у вітчизняному правовому полі запроваджені новий, у минулому незнаний термін – конфлікт інтересів. І хоч як явище, конфлікт інтересів набув вже загрозливих масштабів і став чи не найбільшим джерелом генерування несправедливості і міцною основою для формування корупційної культури у суспільстві, лише нещодавно, в нашій державі спромоглися визнати факт існування конфлікту інтересів і на законодавчому рівні запровадити механізми його превенції, а також встановити відповідальність як кримінальну так і адміністративну за правопорушення, вчинені в стані конфлікту інтересів[1].

Проблематика врегулювання конфлікту інтересів на державній службі надзвичайно актуальна для сьогочасного українського суспільства. Соціально-економічні кризові явища в житті сьогочасної України, складність структурної перебудови економіки, матеріальна диференціація суспільства призвели до загострення соціальних суперечностей і виникнення численних осередків конфліктів інтересів практично в усіх галузях суспільного життя.

Зазначені процеси потребують ґрунтовного наукового дослідження, визначення системних концептуальних засад аналізу конфліктного потенціалу суспільства в сьогочасних динамічних умовах трансформації держави. Очевидно, що аналіз причин виникнення конфліктів інтересів у системі управління і вироблення технологій їх нейтралізації сприятиме прискоренню модернізації управлінської системи та подальшій демократизації державного управління в Україні

Якщо детально дослідити сутність конфлікту інтересів, то можна дійти наступного висновку, що всі корупційні злочини відбуваються в стані конфлікту інтересів, оскільки суб'єкт вчинення такого злочину через владні повноваження задовольняє свій приватний інтерес шляхом незаконного отримання коштів, будь-якого іншого матеріального ресурсу або іншої вигоди. Тому, конфлікт інтересів є передумовою для вчинення корупційного злочину.

Серед корупційних чинників важлива роль відводиться проблематиці конфлікту інтересів, що обумовлено складними історичними подіями на території України, де ментально укорінилася модель вирішення завдань за допомогою впливу «своїх» людей, розподілу посад за принципом «родинних зв'язків» та прийняття рішень на користь інтересів окремих осіб. Зазначене

негативно впливає на ефективність діяльності органів державної влади, підриває авторитет державних управлінців, довіру суспільства до держави в цілому та є актуальним питанням в сьогочасних умовах реалізації антикорупційної політики, побудови громадянського суспільства та трансформації держави до європейських вимог та стандартів.

Особливо відповідальне місце у суспільстві займають державні службовці, які зважаючи на їх законодавчо закріплені права та обов'язки, виступають від імені держави, здійснюють виконання її завдань та функцій. Питання етичного аспекту конфлікту інтересів на державній службі та пошук механізмів забезпечення врегулювання даної проблеми, в умовах адаптації вітчизняної антикорупційної політики зокрема та системи державного управління в цілому, до стандартів європейських держав, залишається актуальним.

На жаль, саме конфлікт інтересів – це найбільше джерело спотворення почуття справедливості, оскільки варто розуміти, що всі корупційні діяння врешті решт є кінцевим результатом здавалося б безневинного (для нашої ментальності) конфлікту інтересів.

Заходи щодо протидії корупції, яких уживає держава, нині ще не сприяють відчутним позитивним результатам. Це зумовлено низкою політичних, економічних, організаційно-управлінських, правових, ідеологічних, морально-психологічних факторів. Ефективна протидія корупції неможлива також без глибокого та послідовного наукового забезпечення, передусім без об'єктивного аналізу факторів корупції та реальної оцінки здійснюваних заходів. Крім того, існує багатий міжнародний досвід подолання корупції, на який варто, звісно, звертати увагу.

Список використаних джерел:

1. Посібник ОЕСР з питань врегулювання конфліктів інтересів на державній службі [Електронний ресурс] // ОЕСР. – 2003. – Режим доступу: <http://www.aacr.org.ua>
2. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/1698-18>
3. Грущинська Н.М. Управління та економіка освіти в сучасних умовах розвитку суспільства. Матеріали I міжнародного експертного форуму – Україна – Європа: між політичними деклараціями та експертними оцінками. 13 вересня 2019 р. – м. Львів – С.10-12